

Pro vášnivé aportéry



FLYBALL

Má váš pes rád míčky, nebo je dokonce jejich neúnavným aportérem? Chcete si užít spoustu zábavy, radosti i adrenalinu v partě stejně „postížených“ nadšenců? Pokud na obě otázky máte kladnou odpověď, tak právě pro vás je tu FLYBALL...

Flyball je dynamický kolektivní sport, který v sobě spojuje rychlost s přesností. Je otevřen všem psím plemenům bez rozdílu, i když některá pro něj mají přirozeně dispozice větší a jiná menší.

O co jde?

Družstvo složené ze čtyř psovodů a čtyř psů má za úkol v co nejrychlejší době správně překonat čtyři skokové překážky a donést míčky z flyballového boxu (mechanické zařízení s několika pružina-

mi, které po sešlápnutí přední desky vystřelí míček minimálně do vzdálenosti 61 cm) přes tyto překážky zpět do cíle. Na dráhu vybíhají psi jednotlivě jako ve štafetovém běhu - další pes z družstva smí překročit startovní/cílovou čáru až v oka-

mžiku, kdy ji protne pes vracející se před ním. Pokud ji překročí dřívě, má chybu a musí běh opakovat. Psovod přitom zůstává za startovní/cílovou čarou a povzbuzuje svého psa k co nejrychlejšímu návratu. Právě střídání psů v prostoru startu a cíle bývají tím nejdůležitějším momentem, kde družstvo může ztratit nebo získat cenné vteřinky. Je proto žádoucí, aby byla co nejtěsnější - případné chyby pak zde nepostřehne ani sebebystřejší lidské oko a ke slovu se dostává elektronika.

Nezbytné vybavení: překážky a box

Výška flyballových překážek se přizpůsobuje výšce psa. Jejich minimální výška je 17,5 cm, maximální výška 35 cm. Výška překážek, na kterou dané družstvo právě



Závodí se na dvou drahách

poběží, se určuje podle nejmenšího psa v družstvu. Překážky jsou 61 cm široké, vyrobené z vodovzdorné překližky či plastu. Na rozdíl od překážek známých například z agility nemají žádnou shoditelnou laťku, a pokud pes překážku shodí (poválí), není to hodnoceno jako chyba - jen ji musí on i ostatní psi z družstva překonat, jako by stála.

Dalším nezbytným vybavením, bez kterého se ve flyballu neobejdete, je flyballový box. Éra katapultových boxů, které jednak psy brzdily a jednak pro něj mohly být i nebezpečné, je již naštěstí daleko za námi a v současné době se u nás i ve světě běhá na boxy víceotvorové se šikmou či prohnutou přední deskou, které umožňují psům plynulě naskočení a sebrání míčku - tzv. plaveckou otočku. Další výhodou tohoto typu boxu je, že pes míček v něm nabitý vidí po celou dobu a může tak lépe odhadnout, v jakém momentu ho chytí. Správné a rychlé chycení míčku je dalším důležitým okamžikem, který může na turnaji rozhodnout o vítězství.

Pro koho je?

Flyballu se mohou věnovat psi všech plemen - setkáte se zde nejen s populárními



Dvouotvorový flyballový box se šikmou přední deskou

border kolie, ale také s belgickými ovčáky, Jack Russell a parson Russell teriéry, pudly, knírači, kelpiemi, appenzelskými salašnickými psy, kříženci a spoustou dalších. Všem těmto psům dává flyball prostor pro zdravé vybití jejich energie, prostor pro zábavu i radost ze společné aktivity se svým pánem. Učí psy větší snášenlivosti vůči sobě navzájem - bez ní by žádné družstvo nemohlo dobře fungovat. Bázlivé psy naopak hravou formou nutí překonávat strach a dokáže z nich udělat vyrovnanější jedince.

Trocha flyballové historie

Flyball vznikl kolem roku 1970 v Severní Americe, odkud se postupně rozšířil do mnoha evropských zemí, především Velké Británie, Belgie, Holandska, Itálie, Německa... a dále i do Austrálie či Jižní Ameriky.

K nám se tento sport poprvé dostal v roce 1995. Začaly se pořádat i flyballové soutěže a flyball postupně zažil svůj velký vzestup i pád. V roce 2003 se podařilo partě nadšenců kolem Míly Vrbové flyball znovu oživit a vykročit správným směrem

k prezentaci České republiky jako vyspělé flyballové země.

Jak na to?

Nácvik flyballu může probíhat různými metodami, z nichž ovšem ne všechny jsou úplně správné. Zde vám popíšu tu, která se nám osvědčila nejvíce a s níž se na flyballovém cvičišti nejspíš setkáte. Skládá se z těchto důležitých částí:

1. Nácvik překážek a plavecké otočky na shootu - V této fázi se psi učí samostatně co nejrychleji zdolávat překážky při tzv. odbězích a přinášet míček ze speciální desky jménem shoot, kde je míček do otvoru jen vložen - nevystřeluje. Právě pomocí shootu se psi učí tzv. plaveckou otočku. Základem je, aby si pro míček chodili obloukem a z desky se odráželi všemi čtyřmi tlapkami tak, jako se to později budou učit dělat i na boxu. Shoot má několik stupňů, na které je psům postupně zvedán - začíná se na prvním, a postupně se dle pokroků psů zvedá výš. V konečné fázi nácviku má deska podobný sklon jako přední deska flyballového boxu.

Začátky nácviku otočky na shootu jsou pro psovoda asi tím nejobtížnějším, s čím se ve flyballu setká - musí se naučit pomoci svému psovi na shoot správně naběhnout, zvládnout povelovou techniku a to všechno tak rychle, jak rychlý je pes, aby už v počátku nedocházelo k jeho zbytečnému zpomalování. Velmi důležitou roli zde hraje pochvala - psovod se musí naučit psa chválit tak nadšeně, jak jen bude schopen, protože jen tak pes pochopí, co je správně, a bude to dělat



Napínavé finále na Mistrovství Evropy 2006

Pro vášnivé aportéry



Border kolie plnou rychlostí odbíhá s míčkem od boxu

s nadšením. Nevěřili byste, kolik psůvodu se bojí projevit naplno své emoce a pořádně pejska pochválit!

Pokud tohle všechno psůvodu zvládne a pes začne na shootu pracovat samostatně, psůvodu může svého psa pro míček už jen vysílat přes jednu až čtyři překážky a nadšeně ho povzbuzovat k co nejrychlejšímu návratu zpátky.

2. Přejít na flyballový box – Když pes již stabilně provádí plaveckou otočku na nejvyšším stupni shootu, nastává další fáze nácviku - přechod ze shootu na box. Jsou psi, kterým to nedělá vůbec žádné problémy a tváří se, že na box běhají odjakživa, ale jsou i psi (zpravidla ti citlivější), kterým je potřeba nejprve vysvětlit, že box je kamarád, který je nekousne, a naopak jim dá jejich oblíbený míček.

I při nácviku boxu je potřeba dodržovat zásady, které platily na shootu, a snažit se, aby pes na box naskakoval všema čtyřmi a prováděl plaveckou otočku. Jsou samozřejmě plemena, ať už příliš velká, nebo krátkonohá, v jejichž fyzických silách zvládnutí předpisové plavecké otočky prostě není, ale jak jsme si ověřili, většinu psů ji naučit lze. Dobrou pomůckou, jak v psůvodu tento návyk podporovat, je nízká ohrádka položená před boxem, která psa nutí k odrazu a správnému naskočení.

3. Nácvik střídání psů na trati – S nácvikem střídání psů je možné začít už na shootu, pokud psi zvládnou běhat k němu přes celou dráhu tam a zpět, a pokračovat v něm, když psi zvládnou přechod na flyballový box. Tady je potřeba postupovat velmi opatrně a citlivě zkracovat vzdále-

nosti mezi střídajícími se psy, aby nedošlo k jejich zrazení. Začíná se zpravidla jen tím, že si pes vracující se s míčkem zvyká na to, že v cíli stojí další pes, který mu však míček nevezme. Naopak pes čekající v cíli musí pochopit, že on si za chvíli poběží pro svůj míček k boxu a míček, který nese jiný pes, se jeho netýká. Když to oba psi zvládnou, je možné je postupně pouštět proti sobě - nejprve s velkými mezerami, které pak pomalu zkracujeme.

Jsou psi, kterým nácvik střídání nedělá velké problémy a dokážou se soustředit jen na svoji práci na dráze. Jsou ale i psi,

kteří nedokážou přenést přes srdce, že se proti nim vrací jiný pes s míčkem (ty je pak vhodné mít jako psy startovní), nebo psi, kterým vadí, když proti nim vybíhá jiný pes a kteří kvůli němu při doběhu do cíle buď zpomalují, nebo se dokonce vyhýbají překážkám. Takové psy je zase naopak vhodné nechávat běhat v družstvu jako úplně poslední.

Kde trénovat?

Flyball se u nás těší stále větší oblibě a trénuje se dnes již na deseti místech republiky. Jeho největší a nejstarší základna se nachází v Praze - Letňanech a je domovem všech tří družstev Flyball Hop Trop (Hop Trop Dreams, Hop Trop Prague a Nimbus Hop Trop). Pod vedením zkušených instruktorů zde probíhá i výcvik začátečnicků a mírně pokročilých. Z Českých Budějovic pochází družstvo Alea, v Trmicích u Ústí nad Labem trénují členové družstva Lavina. Dalšími městy, kde se flyball cvičí nebo začíná cvičit, jsou Český Brod, Hradec Králové, Kácov, Kladno, Bruntál, Brno a Plzeň.

Kontakty na všechna výše uvedená místa naleznete na stránkách Flyball Clubu ČR (www.flyball.cz).

Flyballové turnaje

Účast družstva na flyballovém turnaji je vyvrcholením celého výcviku a to nejen kvůli možnosti porovnání výkonů s ostatními družstvy, ale i proto, že můžete prožít tu pravou závodní atmosféru plnou adrenalinu, napětí i radosti z vydařených běhů. Soutěží se na dvou flyballových drahách - družstvo, které jako první bezchybně dokončí běh, vyhrává. Někdy rozhodují jen centimetry, pak je takovýto souboj opravdu nezapomenutelným zážitkem.

V České republice je každoročně pořádáno několik flyballových turnajů, z nichž nejvýznamnějšími jsou mezinárodní flyballový turnaj Eager's Cup pořádaný začátkem května a Mistrovství České republiky ve flyballu, které se koná v září. Právě na Eager's Cupu se letos sešlo rekordních 18 flyballových družstev - sedm českých, pět belgických, čtyři německá, jedno holandské a jedno polské. Vysoká úroveň závodu je pro tento turnaj typická, stejně jako přátelská a pohodová atmosféra.

Koncem června se v Praze-Letňanech koná tradiční flyballový turnaj, kde kromě oficiálního závodu družstev probíhá i neoficiální závod dvojic začátečnicků a mírně pokročilých, kteří tak mají možnost vyzkoušet si pravou závodní atmosféru, i když ještě nemají na to, aby běha-

Členové výboru klubu:

Michaela Bakrlíková, předsedkyně + marketing a propagace
Kontakt - tel. 603 283 101,
e-mail: bakrlikova@allins.cz

Milena Vrbová, místopředsedkyně a hlavní výcvikářka
Kontakt - tel. 776 211 188,
e-mail: mvrbova@seznam.cz

Diana Vyskočilová, jednatelka
Kontakt - tel. 728 728 852,
e-mail: DianaV@seznam.cz

Renáta Kvěchová, pokladní
Kontakt - tel. 603 842 688,
e-mail: r.kvechova@moopex.cz

Alena Králová, administrátorka licencí
Kontakt - tel. 731 487 622, e-mail:
alena.kralova@pks-system.cz

Internetové stránky: www.flyball.cz

li v opravdovém družstvu. V srpnu se pak konají další dva turnaje - otevřené mistrovství BCCZ v Brně a turnaj Trmický míček v Trmicích u Ústí nad Labem.

Největší akcí každé flyballové sezony je Mistrovství Evropy ve flyballu. Letos se uskutečnilo koncem května ve Velké Británii, minulý rok koncem července ve Francii. Počet zúčastněných družstev vždy čítá několik desítek. O jeho pořádání se v roce 2008 uchází Česká republika.

Flyballové rekordy

Pro představu, jak rychle běhají ti nejlepší - český flyballový rekord má hodnotu 18,31 sekundy a na letošním Eager's Cupu ho zaběhlo družstvo Hop Trop Dreams.



Border kolie Terry předvádí na boxu ukázkovou plaveckou otočku

Evropský flyballový rekord 16,83 sekundy se podařilo zaběhnout belgickému družstvu Black Brains 1 na Mistrovství Evropy ve flyballu 2006. Světový flyballový rekord 15,22 sekundy drží americké družstvo Spring Loaded Offspring.

Rychlost, jakou dovedou jednotliví psi vyvinout, je různá. Psi nejlepších zahraničních



Pohled na flyballové dráhy

družstev dokážou celou dráhu tam a zpět zaběhnout i pod 4 sekundy! U nás nejrychlejší velcí psi dosahují časů lehce přes 4 sekundy, průměr je tak 4,8 až 5,5 sekundy. Nejrychlejší malí běhají za 4,9 až 5,0 sekundy, ale průměr je zpravidla 5,5 až 7 sekund.

Flyball Club České republiky

Flyball Club České republiky byl založen v roce 2003 a je hlavní flyballovou organizací u nás. Pod jeho záštitou je každoročně pořádáno mistrovství republiky, konají se školení nových adeptů na flyballové rozhodčí a schůzky rozhodčích pro jejich další vzdělávání. Flyball Club vytvořil a uvedl v platnost česká pravidla flyballu a průběžně dbá na jejich doplňování a změny v souvislosti s vývojem flyballu u nás i ve světě, zajišťuje vydávání flyballových licencí pro závodící psy, deleguje rozhodčí na flyballové turnaje, prostřednictvím svých webových stránek (www.flyball.cz) informuje své členy o veškerém dění kolem flyballu a mnoho dalšího. Členové Flyball Clubu mají nižší startovné na turnajích i poplatek za vydání flyballové licence.

Diana Vyskočilová



Těsné střídání psů na startovní/cílové čáře